

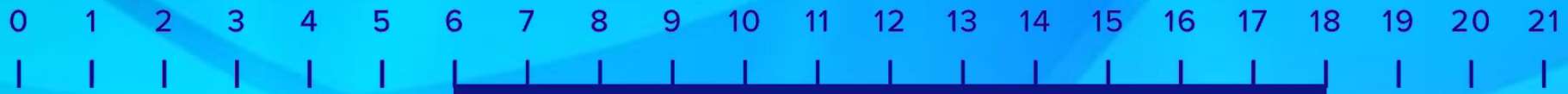
Реформа профільної середньої освіти: сутність, проблеми, вирішення.

Прогноз моделі освітньої мережі Київського району м. Одеси

Тамбовська Крістіна, директор ОДЕСЬКОГО
ЛІЦЕЮ № 84 ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Структура нової української школи

Модель ліцею в умовах реформи

Академічний ← Ліцей → Професійний

Орієнтований на підготовку для здобуття вищої освіти

Орієнтований на здобуття професії згідно з потребами ринку праці

Модель ліцею в умовах реформи

Академічний ← Ліцей → Професійний

Орієнтований на здобуття професії згідно з потребами ринку праці

Орієнтований на підготовку для здобуття вищої освіти

Модель ліцею в умовах реформи

Академічний ← Ліцей → Професійний

Орієнтований на підготовку для здобуття вищої освіти

Орієнтований на здобуття професії згідно з потребами ринку праці

Модель ліцею в умовах реформи

Академічний ← Ліцей → Професійний

Орієнтований на здобуття професії згідно з потребами ринку праці

Орієнтований на підготовку для здобуття вищої освіти

Модель ліцею в умовах реформи

Академічний ← Ліцей → Професійний

Орієнтований на підготовку для здобуття вищої освіти

Орієнтований на здобуття професії згідно з потребами ринку праці

Модель ліцею в умовах реформи

Академічний ← Ліцей → Професійний

Години для обов'язкових і вибіркових предметів та інтегрованих курсів

Таймлайн реформи

2023–2024 роки – підготовчий етап, під час якого розроблять стратегію, дорожню карту та законодавчу рамку реформи. Це, зокрема, сприятиме залученню громадського сектору й міжнародних інвестицій.

2025–2026 роки – пілотування, яке триватиме протягом двох навчальних років і дасть змогу провести апробацію оновленого стандарту, програм і навчальних матеріалів.

2027–2029 роки – впровадження (перехідний етап), у межах якого відбуватиметься вдосконалення матеріалів і підходів.

2029–2033 роки – фінальний етап впровадження реформи.

Проблеми, які пов'язані з вимогами реформування:

- відсутність різноманітності профілів (територіально найближчі до учня ЗЗСО, як правило, пропонують однакові профілі, а саме - більшість ліцеїв обирають 3-4 найпоширеніші профілі з 20-ти існуючих);
- відсутня дієва взаємодія освіти із роботодавцями на ринку праці, учні слабо обізнані із затребуваними професіями у територіальній громаді;
- спостереження в Україні низки демографічних змін: зменшення чисельності населення, падіння народжуваності, масштабна міграція, пришвидшення старіння населення тощо;
- недостатнє усвідомлення громадськістю, батьками учнів та самими учнями необхідності впровадження реформи профільної середньої освіти;
- зменшення рівня фінансування реформи профільної середньої освіти в умовах воєнного стану;
- звільнення найкращих педагогічних кадрів у зв'язку із виїздом за кордон в умовах воєнного стану;
- відсутня достатня кількість сучасних засобів навчання та кабінетів-лабораторій для організації якісного профільного навчання.
- потребує вдосконалення нормативної бази щодо організації профільного навчання, зокрема штатний розпис для різних типів ЗЗСО (початкова школа, гімназія, ліцей);
- недостатня професійна співпраця з закладами вищої освіти.

Шляхи вирішення для успішного реформування:

- організація дієвої діяльності педагогічних колективів для подолання освітніх втрат та розривів
- гнучке розроблення та поєднання профілів відповідно до сучасних запитів батьків, учнів, громадськості та роботодавців в територіальній громаді;
- організація допрофільної підготовки у 5-9-х класах з використанням освітніх програм відповідного галузевого спрямування;
- створення умов для здобуття якісної освіти за різними формами в умовах воєнного стану, з метою збереження кількості учнів та повернення їх до України після війни;
- створення умов для формування власних освітніх траєкторій здобувачів освіти відповідно до запитів держави і роботодавців, попиту учнів та їх батьків;
- проведення відповідної роз'яснювальної роботи щодо необхідності провадження реформи профільної середньої освіти серед громадськості, учнів, батьків, педагогічних працівників;
- створення умов для забезпечення ліцеїв сучасними засобами навчання та кабінетами-лабораторіями;
- укладання договорів із закладами вищої освіти про співпрацю відповідно до профілів ліцею;
- залучення викладачів закладів вищої освіти до викладання предметів, курсів, гуртків у ліцеях;
- залучення викладачів та навчально-лабораторної бази закладів вищої освіти до виконання науково-дослідницьких робіт здобувачами освіти.
- оптимізація мережі закладів освіти відповідно до вимог законодавства, ретельного аналізу спроможностей ЗЗСО, завдань в територіальній громаді.

Стара модель

обмеженість вибору профілів

обмеженість кількості профілів

перевантаження учнів
кількістю предметів

обмеження вибору
предметів в межах профілю

обмеження вибору
курсів в межах профілю

обмеження гнучкості
освітньої траєкторії

неможливість зміни профіля упродовж навчання

Нова модель

можливість вибору профілів

можливість кількості профілів

можливість вибору предметів в межах профілю

можливість вибору курсів в межах профілю

можливість зміни профіля упродовж навчання

можливість гнучкості освітньої траєкторії

зменшення навантаження на учнів
за рахунок гнучкого розподілу навчальних предметів

Аналіз мережі профілів у Київському районі станом на 1 вересня 2024 року

Профіль	Кількість	Відсоток
українська філологія	19	32
іноземна філологія	17	28
математичний	9	15
історичний	4	6,5
суспільно-гуманітарний	3	5
інформаційно-технологічний	3	5
фізико-математичний	2	3
економічний	2	3
біологічний	1	1,6

Формування профілів відповідно державного стандарту

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Технологічна

Соціальна і здоров'язберезувальна

Фізична культура

Мистецька

Громадська та історична

Інформатична

Мережа ЗЗСО Київського району

Тип ЗЗСО	Кількість
Початкова школа	1
Гімназія з початковою школою	2
Ліцей з гімназією	2
Ліцей з гімназією та початковою школою	18

Мережа ЗЗСО Київського району

Тип ЗЗСО	Кількість
Початкова школа	1
Гімназія з початковою школою	2
Ліцей з гімназією	2
Ліцей з гімназією та початковою школою	18

Розрахунок оптимального режиму функціонування

За оцінками фахівців

Кількість класів на паралелі	Кількість учнів на паралелі	Кількість класів старшої школи у ліцеї	Кількість учнів старшої школи у ліцеї
3 - 4	90 - 120	9 - 12	220 - 360

Мережа ЗЗСО Київського району

Тип ЗЗСО	Кількість
Початкова школа	1
Гімназія з початковою школою	2
Ліцей з гімназією	2
Ліцей з гімназією та початковою школою	18

Розрахунок оптимального режиму функціонування

За оцінками фахівців

Кількість класів на паралелі	Кількість учнів на паралелі	Кількість класів старшої школи у ліцеї	Кількість учнів старшої школи у ліцеї
3 - 4	90 - 120	9 - 12	220 - 360

Оцінка за учнями	Оцінка за класами
$3034 : 30 = 101$ клас $101 : 10 = 10$ ліцеїв Середня кількість класів старшої школи в ліцеї	$120 : 10 = 12$ ліцеїв

Стратегічний аналіз мережі класів для формування ліцеїв

Оптимальний режим функціонування старшої школи за оцінками фахівців:

кількість класів = 10

кількість учнів = 300

Клас станом на 1 вересня 2024 року	5 кл.	6 кл.	7 кл.	8 кл.	9 кл.
Рік вступу до старшої школи	2029/2030	2028/2029	2027/2028	2026/2027	2025/2026
Кількість учнів	?	?	?		

Потребують аналізу мережі

Аналіз мережі 5, 6, 7 класів Київського району

Паралель класів станом на 1 вересня 2024/2026 н.р.	5	6	7
Кількість класів	89	92	95
Кількість учнів	2411	2600	2691
Середня наповнюваність	27	28	28

Рік приходу паралелі класів до старшої школи	2029/2030 н.р.	2028/2029 н.р.	2027/2028 н.р.
Кількість класів	89	92	95
Кількість учнів	2411	2600	2691
Середня наповнюваність	27	28	28

3 роки

Перспективна мережа ЗЗСО Київського району:

Тип ЗЗСО	Кількість
початкова школа	1
гімназія з початковою школою	8
ліцей з гімназією та початковою школою	11
ліцей з гімназією	3